

SİRKÜLER (2018'17)

Konu: Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemleri Türkiye Cumhuriyet Merkez bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasından; “Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” yayımlanmış olup, bu yönetmelikte;

Bankaların döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izleyeceği firmaları, istenecek bilgi ve belgeleri, bu bilgilerin toplanma ve izlenme yöntemini, paylaşımını, doğruluğunun denetimini ve konuya ilişkin destek hizmetinin uygulanmasına yönelik olarak 1211 sayılı kanunun 44 ve 68’nci maddelerine istinaden düzenlenmiştir.

Yükümlülük ve Bildirim Usulü:

Yurt içinde ve yurt dışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile dövize endeksli kredilerin toplamı ilgili hesap döneminin son iş günü itibariyle 15 milyon ABD doları ve üstünde olan firmalar, veri formu ile talep edilen bilgileri, açıklama formuna uygun olarak Bankaya müteakip hesap döneminden itibaren bildirme yükümlülüğü getirilmiştir.

Bildirimle yükümlü olunup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın yabancı para nakdi kredileri ile dövize endeksli kredileri toplamı hesaplanırken varsa son hesap dönemine ilişkin Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) göre hazırlanan finansal durum tablosu, bu şekilde hazırlanmamış finansal durum tablosunun bulunmaması halinde ise, vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço dikkate alınacaktır.

Birinci fıkra uyarınca bildirim yükümlülüğü olan firma, yükümlülüğün başladığı tarihten itibaren 60 gün içinde denetçi ile denetim sözleşmesi yapması gerekmektedir.

Firma yönetimi Bankaya bildirilecek verilerin doğruluğundan sorumlu olacaktır.

Döviz veya dövize endeksli kredi tutarlarının toplamı, 15 milyon ABD dolarının altında kalması halinde, müteakip hesap döneminden itibaren bildirim yükümlülüğü sona erecektir.

Bildirim Usulü:

Firma tarafından finansal raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanan veriler bilgi formu kullanılmak suretiyle Bankaya bildirilir.

Bildirim sistemde bulunan açıklama formun uygun olarak yapılır. Sisteme yapılacak veri girişi açıklama formunun ekinde yar alan ve veri girişiyle ilgili kuralları tanımlayan kullanıcı kılavuzunda ve sistemde bulunan tüm adımlar izlenerek eksiksiz olarak yapılır.

Bildirimler, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak, 31 Mart, 30 Haziran, 30 Eylül tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için dönemleri takip eden birinci ayın sonuna kadar ve 31 Aralık tarihinde sona eren yıllık hesap dönemi için, dönemi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tamamlanarak veri girişlerini yapmaları gerekmektedir.

Bağımsız Denetim:

1-Yıllık hesap dönemine ilişkin bildirilen verilerin denetimi, bu verilerin ara dönemlerde bildirilen veriler ile tutarlılığının denetimi de dahil denetçi tarafından Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun (KGK) düzenlemelerine uygun olarak izleyen yılın 31 Mayıs tarihine kadar tamamlanır.

2-Denetçi bildirilen verilerde, bariz biçimde önemsiz sayılanlar dışında yanlışlık tespit edilmesi halinde firmadan gerekli düzeltmeleri sistem üzerinde yapmasını talep eder. Denetçi tarafından bildirilen yanlışlıklar firma tarafında beş iş günü içerisinde düzeltilerek sisteme yüklemesi gerekir.

3-Denetçi, olumlu görüş içeren denetim raporunun imzalanmış kopyasını birinci fıkrada belirtilen tarihe kadar (31 Mayıs) sistem yükler ve onay işlemini gerçekleştirir.

4-Denetçi tarafından düzeltilmesi talep edilen yanlışlıkların firma yönetimi tarafından düzeltilmemesi halinde bildirilen veriler için onay işlemi yapılmaz ve olumsuz görüş verilir. Olumsuz görüşü içeren denetim raporunun imzalanmış kopyası birinci fıkrada belirtilen tarihe (31 Mayıs'a) kadar sisteme yüklenir.

5-Bildirilmesi zorunlu olan verilen denetiminin mümkün olmaması halinde denetçi denetimden çekilir ve bu durumun nedenlerini yazılı olarak sisteme yüklemesi gerekmektedir.

6-Denetçi, firma ile akdettiği denetim sözleşmesini, sisteme yüklediği raporları ile denetimden çekilmesi halinde yazdığı yazıyı KGK düzenlemelerinde belirlenen süreler içerisinde KGK'ya bildirmesi zorunluluğundadır.

Banka Tarafından Yapılan Doğruluk Denetimi:

Banka, firma tarafından bildirilen verilerin çapraz kontrollerini yapar ve ihtiyaç duyulması halinde Banka tarafından yükümlüler nezdinde denetim yapabilir.

Sistemin Kuruluşu ve İşleyişi:

Banka kur riski yönetiminde etkinliğini arttırmak amacıyla veri tabanı ve düzenlemelerden oluşan "Sistemik Risk Veri takip Sistemi"ni kurar.

Sistemin kullanıcıları, Banka, Firmalar ve denetçilerdir.

Firma, sisteme girmiş olduğu verileri denetleyecek denetçiyi sistem üzerinden kullanıcı olarak belirler ve denetçi ile imzaladığı sözleşmenin bir örneğini Sisteme yükleyecektir.

Firmalar, Banka tarafından belirlenen veri formunun Sisteme girişini belirlenen dönemlerde Sistemin genel ağ adresi olan www.tcmbveri.gov.tr üzerinden gerçekleştirir. Firmanın girişini yaptığı verilerin denetimi tamamlandıktan sonra denetçi tarafından aynı adres üzerinden gerçekleştirir. Firmanın girişini yaptığı verilerin denetimi tamamlandıktan sonra denetçi tarafından aynı adres üzerinden verilerin onay işlemi gerçekleştirilir. Sisteme girişler ve onaylar elektronik imza kullanılarak yapılması gerekmektedir.

Kullanıcılara Yapılacak Bildirimler :

Banka, firma tarafından belirlenen denetçiye sisteme girişle ilgili bildirimde bulunur. Söz konusu denetçi, Sistem kullanıcısı olduğunda Sistemde kayıtlı cep telefonuna gönderilen kısa mesaj ve/veya e-posta yolu ile bilgilendirir.

Sistem kullanıcılarına, kullanıcı tanımlama ve veri girişleri ile ilgili doğrulama kodları, uyarılar, hatırlatmalar, onay bildirimleri ve benzeri bildirimler, Sistem üzerinden gönderilecek kısa mesaj ve / veya e-posta yolu ile yapılır.

Sistemde yapılacak değişiklikler, Banka tarafından Sistemin genel ağ adresi üzerinden bildirilir.

Bilgilerin Korunması :

Bu yönetmelik kapsamında toplanan bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanlar yayımlanamaz ve açıklanamaz.

Ceza Hükümleri :

Veri bildiriminin yapılmaması, doğru ve eksiksiz gerçekleştirilmemesi veya olumsuz görüş verilmesini gerektiren durumların düzeltilmemesi halinde 1211 sayılı Kanunun 68'nci maddesine gereğince işlem yapılır. **(7061 sayılı kanunla; 1211 sayılı kanunun 68 inci maddesine eklenen (IV) fıkraya göre; Banka tarafından istenen bilgi ve belgeleri vermeyen, gerçeğe aykırı veren veya belirtilen usul ve esaslara aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında bin günden iki bin güne kadar adli para cezası hükmedilir.)**

Banka doğru veya tam olmayan verileri onaylayan veya bu yönetmelikte belirlenen denetim sürelerine uymayan denetçi hakkında KGK' ya bildirimde bulunur.

Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.

(Resmi Gazete; 17.02.2018 tarih ve 30335 sayılı)

Söz konusu yönetmeliğe aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/02/20180217.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/02/20180217.htm>

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

